GAZETA KRAKOWSKA

Nro 57.

Z KRAKOWA DNIA 16 LIPCA 1820 ROKU W NIEDZIELĘ

— Z Krakowa —

Senat Wolnego Miasta Krakowa dokonawszy dwóletniego dzieła ważnego a w celu ochędostwa i w widoku zapewnienia zdrowia mięszkańców w zachodniey części Miasta; położył na dniu 5 b. m. i roku ostatni kamień zamykaiący uchód sklepienia w Kanale głównym, zapisawszy imiennie osoby na teraz składaiące Radę Senatu i Epokę ukończoney tak ważney budowy i w naczyniu szklannem szład tey pamiątki zamurować rozkazał.

Dzieło to mogące się w części równać z Kanałem Rzymskim za Tarkwiniuszów stawianym, poczyna się po nad górnemi Skarbowemi Młynami, zkąd szluza w czasie potrzeby, może upuścić taką ilość wody iaka iest do czyszczenia nagłego całego kanału potrzebną, a w przeciągu łokci 2048 odbiera po drodze nietylko z ośmiu ulic głównych rynsztoki, ale i inne kanały tak przygłówne iak instytutowe i prywatne w liczbie 13 Cała ta budowa, po wielkiey części ciosanym kamieniem murowana i doskonale sklepiona, tak iest urządzoną, iż z większey połowy miasta wszystkie prywatne kloaki odprowadzać do samey Wisły potrafi. Co iednak nie pierwey rozpoczętym bydź może, aż drugi podobny kanał z drugiey strony miasta zostanie wybudowanym.

Dzieło to z iedney strony swoie ukończenie winno gorliwości Senatu, z drugiey nieoszczędzanym kosztom Reprezentacyi Narodowey, która wszelkie do porządku i uszczęśliwienia mięszkańców przedstawienia Senatu w Budżecie corocznym potwierdza.

Z Warszawy d. 8 Lipca.

Wczoray, dnia 7 b. m. obchodzono uroczyście w tuteyszey stolicy rocznicę Urodzin N. W. Xiążęcia Mikołaia Pawłowicza, przez solenne nabożeństwo w Kościele Metropolitalnym i w Kaplicy Greckiey, oraz przez składane powinszowania JO. Xięciu Namiestnikowi Królewskiemu.

Wypis z Protokułu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski

MY ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy Król Polski &c. &c. &c.

Zastanowiwszy się nad życzeniami Nayiaśnieyszego Króla Jmci Oboyga Sycyliy równie iak Nayiaśnieyszey Arcy-Xiężney Parmy, Placencyi i Guastalli, oświadczonemi Nam przez wzajemnych Posłów ich przy Dworze Naszem, aby prawo zwane *jus albinagii* zniesionem zostało w Królestwie Naszem Polskim na korzyść Ich poddanych, i zważywszy, że takowe zniesienie nastąpiło iuż w Państwach tych Monarchów na korzyść poddanych Naszych; postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Prawo zwane *jus albinagii*, na mocy którego rozmaite rządy odziedziczały dobra, któreby poddani zagraniczni w ich Państwach posiadali, iest i będzie zniesionem w Królestwie Naszem Polskiem na korzyść poddanych Nayiaśnieyszego Króla Jmci Oboyga Sycyliy iak i Nayiaśnieyszey Arcy Xiężney Parmy, Placencyi i Guastalli, tak długo iak podobnież zniesienie utrzymanem zostanie w Państwach obu tych Panuiących, na korzyść Naszych Polskich poddanych.

Art: 2. Wykonanie niniejszego Naszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź umieszczonem, Kommissyiom Naszym Sprawiedliwości i Przychodów i Skarbu, w czem do którey należeć będzie, polecamy.

Dań w Carskim Siele d. 25 Maia / 6 Czerwca 1820 roku.

(podpisano) ALEXANDER.

Minister Prezyduiący w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu
(podpisano) *J. Węgleński.*

przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Ign. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Ign. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*

Z Paryża d. 28 Czerwca.

D. 25 była na placu Tuilleries i Karuzelowem wielka parada woyskowa. Część gwardyi narodowey, pułki gwardyi Królewskiey i znayduiące się tu na osadzie woyska lustrowali Monsieur i Xże Angouleme, potem przeciągnęły około Króla, który znaydował się z Xiężną Angouleme i Xciem Talleyrand na ganku sali. Wszystkiemi temi woyskami dowodził Xże Tarentu (Marszałek Macdonald.) Po skończoney paradzie zlecił Król Marszałkowi, aby oświadczył woyskom szczególnieysze iego ukontentowanie z dobrey ich postawy i dokładności obrotów, że J. K. M. zwłaszcza w tey chwili pragnął ie widzieć, i chociaż dla słabości nie mógł blisko nich znaydować się, z ukontentowaniem iednak im się przypatrywał.

Sąd w Nimes oświadczył nakoniec, iż Marszałek Brune podczas buntowniczych poruszeń w Awenionie r. 1815 zabity został. Nieiaki Guindon z przydomkiem Requefort obwiniony o to zaboystwo został do sądu kryminalnego oddany.

Xże Decazes, który znaydował się

w tych dniach na posiedzeniach izby Deputowanych i Parów, zabiera się do wyiazdu do Londynu.

Na posiedzeniu izby Deputowanych d. 26 b. m. czytana była prośba od tuteyszego Chirurga Lepelletier, w którey obawia się, iż wkrotce będzie tyle lekarzów ile chorych, i prosi o ograniczenie ich liczby. Rozśmiano się i przystąpiono do dziennego porządku.

Z Rennes piszą pod d. 29 b. m. iż d. 20 i 21 w wieczor zaszły tam osobliwie przez młodzież znaczne zaburzenia. Liczne oddziały woyska rozpędziły nakoniec skupionych i uwięziły hersztów. Na kilka dni wprzody chciano zapalić prochownią. W Rennes i innych mieyscach przywrocona iest zupełna spokoyność.

W Nant następuiące dwa wiersze z traiedyi Maryi Stuart były, podług pism tuteyszych, szczególniey przyklaskiwane:

Songez au changement des fortunes humaine
Souvent il n'est qu'un pas du trone dans les chaines!

(Pamiętay na zmianę szczęścia ludzkiego, często ieden tylko krok iest z tronu do kaydan.)

Hr. St. Leu (Ludwik Bonaparte) napisał następuiący list do wydawcy dziennika Konstytucyynego z Florencyi pod d. 3 Czerwca: — Mci Panie! Nie iestem autorem Historyi parlamentu Angielskiego, którą ktoś pod moim wydał imieniem. Lubo iuż raz pisałem do WPana względem tego fałszu, ale gdy przeczytałem to dzieło i znalazłem w nim wiele uszczypliwości i złości, które przeciwnemi są moiemu charakterowi i uczuciom, sądzę bydź potrzebą powtorzenia moiego oświadczenia, iż nie wyszło z pod moiego pióra i naganiam iego osnowę. Podczas moiego bawienia w Austryi napisałem Romans. Dla uyścia potwarzy pismaków, biografów i rzekomych historyków zmuszony zostałem zdać sprawę z moiego rządu w Hollandyi, lubo to dzieło przeznaczone było do wyyścia dopiero po moiey śmierci. Wydałem Pamiętnik o wersyfikacyi za którym w krotce drugi wyydzie. Lecz w tych dziełach, iako i w wszystkich, które ieszcze napisać mogę, nie znaydzie się nigdy nic takiego, coby naymniey Panuiących i istnieiące Rządy obrażać mogło, bo głębokie dla nich uszanowanie znamienuie rozumnego człowieka. Powtorz więc WPan formalne moie to zaprzeczenie, &c.

Na przełożenie Posła Portugalskiego, Margr. Marialva, skonfiskowane tu zostało wyszłe niedawno pisemko pod tytułem: *Pieces politiques.*

Wzdłuż granic Portugalskich stoi 12,000 Portugalskiego woyska. Pogłoska, iakoby do Portugalii przybydź miał korpus Angielskiego woyska, nie zasługuie na wiarę.

Ambassador Parski nie zaraz ieszcze z Francyi wyiedzie i naiął wieyskie mieszkanie przy Passy. W powrocie do oyczyzny odwiedzi także Neapol i Sycylią.

W Marsylii na pierwszą wiadomość o zaburzeniu w Paryżu przylepiona została drukowana kartka, która zawierała wezwanie poyścia do Paryża. " Lecz (dodaie Monitor) rok 1792 nie wroci się iuż ani dla Marsylii, ani dla reszty Francyi. „

Krol podpisał związek małżeński między Szefem szwadronu Suremain i Panną Rosy.

P. Gerard, pierwszy Malarz Królew-

ski, oddał Królowi wizerunek Xcia Berry w całey naturalney wielkości.

Poseł Rzptey Kolumbiyskiey, P. Zea, przybędzie tu także z Londynu.

Jenerał Grouchy powrocił do Paryża z północney Ameryki, i odwiedził naprzod Xcia Richelieu, a potem Xcia Angouleme.

Wiele osób, które tu podczas ostatnich zaburzeń, iako podeyrzane uwięzione zostały, są iuż uwolnione, a między innemi Jenerał Salignac i Pułkownicy Dufay i Pailhes.

Nieiaki Dauty skazany tu został na zapłacenie 600 Fr. za rycinę, na którey znayduie się płoministe serce z napisem: "Dla oyca i syna wysłucha nas Duch Swięty.„ Lecz obrociwszy tę rycinę do światła, widać na niey Bonapartego, iego syna i iego małżonkę.

Jenerał Donadieu, znany z postępowania swoiego podczas zaburzeń w połudaiowey Francyi, przybył d. 25 b. m. do Xcia Richelieu, żaląc się, iż nie iest w służbie umieszczony. Xże odpowiedział mu z rozkazu Krola, iż ponieważ budżet woyskowy iest iuż ukończony, Minister woienny nie może iuż zadosyć iego żądaniu uczynić„ i oświadczył, iż życzeniem iest Krola, aby w nieprzystoynych wyrazach napisaną swoią prośbę cofnął, a Król wyznaczy mu z prywatney swoiey kassy resztę do uzupełnienia iego pensyi iako jenerała w aktualney służbie będącego. Lecz Donadieu krzyknął, iż nie żąda łaski, ale sprawiedliwości i będzie iey poszukiwał. Xże rzekł do niego, iż rozumiał, że mu przyiemną rzecz uczyni, ponieważ zdaie mu się, iż bez zarumienienia się przyiąć można łaskę od Monarchy, i radził mu, aby umiarkował swoy głos, ieżeli nie chce, aby będące w przedpokoiach osoby wiedziały o iego sprawie. Ale on bardziey ieszcze zaczął krzyczeć, aż nakoniec rozkazał mu Xże wyyść z sali, co też uczynił. Lecz potem uwięziony został w Opactwie za obrażenie Ministra Królewskiego.

Niedawno znaleziono tu utopionego człowieka około 45 lat maiącego, który miał w kieszeni list zawieraiący, iż domowe zgryzoty zmusiły go do zadania sobie śmierci, ale pierwey udusił swoie dziecko i do Sekwany wrzucił. Jakoż około statku do kąpania znaleziono zwłoki dziecka. Był to około 2 lat maiący chłopiec z powrozkiem na szyi.

Xże Richelieu miał niedawno wezwać do siebie znanego Bankiera i Deputowanego do lewey strony należącego Lafitte, i zapytać się, gdzie w ostatnim tygodniu znaczne wysłał summy. P. Lafitte miał odpowiedzieć, że iest bankierem i daie tam pieniądze, gdzie widzi dla siebie bezpieczeństwo.

W wielu okolicach Francyi Damy daią teraz na Msze o szczęśliwe rozwiązanie Xiężny Berry.

Z Londynu d. 27 Czerwca.

Dnia 24 o godzinie 1 z południa deputacyia od izby niższey udała się do Królowey, dla oddania iey postanowienia izby i odebrania na nie odpowiedzi. Królowa Imci w towarzystwie Pani Hamilton znaydowała się w bawialnym pokoiu; po prawey iey stronie stał P. Brougham, a po lewey P. Denman, oba w długich perukach i płaszczach po dworsku ubrani. Drzwi zostały otworzone, 4 deputowani weszli do pokoiu i byli

przez P. Brougham poiedynczo przed Królową stawionemi. Gdy każdy z nich uklęknął i rękę Królowey Jmci ucałował, przeczytał P. Wilberforce następuiące postanowienie izby niższey:

"Ze izba niższa z niezmyślonym i głębokim żalem powzięła wiadomość, iż ostatnie układy, których celem było zawarcie ugody, dla uniknienia publicznego roztrząsania złożonych obu izbom parlamentu papierów, nie zagodziła podług życzeń parlamentu i narodu, przez przyiacielski układ zachodzącego w rodzinie Królewskiey poróżnienia; że izba niższa zupełnie iest przekonaną, iż mogłaby nastąpić zgoda, gdyby Królowa Jmci odstąpiła od pewnych punktów, które tyczą się iey godności i honoru; że izba niższa czuiąc pomimo tego użyteczność przyiacielskiey ugody, nie może wstrzymać się od mniemania, iż gdyby Królowa Jmci gdy tak wielkie uczynione już zostały kroki do pięcia tego celu, zezwoliła na gorącą prośbę izby niższey i edstąpiła od dalszego obstawania przy punktach, na które obie strony dotąd ugodzić się niemogły, iż to nie będzie wcale miało pozoru, iakoby Królowa Jmci lękała się publicznego dochodzenia, ale owszem będzie nowym dowodem, iż Królowa Jmci stósownie do własnego iey przyrzeczenia, poddaie się powadze parlamentu; że Królowa Jmci przez takową powolność mieć będzie nowe prawo de wdzięczności izby niższey; że przez to izba uwolnioną zostanie od bolesnego roztrząsanie, którego iaki bądź kolwiek bedzie wypadek, zawsze nieprzyiemne w Królowey Jmci sprawi uczucia, nadzieie parlamentu zniszczy, powadze korony i interessowi kraiu ubliży. Zalecono, aby ninieysze postanowienie podane było Królowey Jmci przez PP. Wilberforce, Stuart Wortley, Banks i Ackland.

(podpisano) *J. Dyson.* „

Królowa Jmci oddała potem Panu Brougham następuiącą odpowiedź, którą odczytał i P. Wilberforce oddał:

"Z uczuciami wdzięczności przyymuię od izby niższey każde usiłowanie dążące przez wysokie iey pośrednictwo do zagodzenia nieszczęśliwych stosunków pomiędzy rodziną Królewską, nad któremi nikt bardziey odemnie nie ubolewa, i oświadczam z rzetelną prawdą, że zagodzenie tych sporów pod powagą parlamentu na zasadach, które zgadzałyby się z honorem i powagą obu stron, w tey ieszcze chwili nayszczerszem moiego serca iest życzeniem. Nie mogę się także wstrzymać od wynurzenia moiey wdzięczności za wyrazy, w iakich to postanowienie iest napisane. Okazuie onemi, że izba iest wiernym Reprezentantem wspaniałego ludu, któremu winna iestem istotną wdzięczność i nigdy z niey wypłacić mu się nie potrafię. Przewiduię, iż wystawiam się na niebezpieczeństwo narażenia się tym, którzy może w krótce będą sędziami moiego postępowania; ale polegam z zupełną ufnością na ich rzetelności i uczciwości, że wniydą w moie uczucia, które iedynie krokami moiemi powoduią. Nie przystałoby mi powątpiwać o powadze parlamentu lub o sposobie, w iakim iey zawsze używa; lecz iakkolwiek uznię potrzebę poddania się iego władzy, sprawa iednak moia nie może bydź iak tylko zgodnie z moiemi uczuciami i sumieniem i to przezeń

rozstrzygnioną. Jako poddanka kraiu ugnę się z uszanowaniem i ieżeli można bez żadnego szemrania, przed wyrokiem naywyższey tey władzy; ale iako oskarżona i obrażona Królowa, winnam Królowi, mnie samey i wszystkim moim współpoddanym nie zezwalać na zrzeczenie się istotnych przywileiów lub odstąpienia od zasad publiczney sprawiedliwości, które tak naywyższemu iak nayniższemu z poddanych równą zapewniaią opiekę.,,

Deputacyia ukłoniła się i oddaliła. Niezliczony tłum ludzi przed domem Królowey pożegnał deputowanych gwizdaniem i szkalowaniem. PP. Brougham i Denman przyiętemi przeciwnie zostali z naywiększemi okrzykami radości; lud chciał wyłożyć konie i ciągnąć ich powóz, ale wyprosili się. Krzyczano iednak poty: "Przyięłasz Królowa lub nie,, poki mu nie odpowiedzieli: "że nie.,, Zaraz słyszeć się dały okrzyki: Królowa! Królowa!,, poczem pokazała się Monarchini z ganku i kilkokrotnie przy radosnych okrzykach ukłoniwszy się, powróciła do swych pokoiów. Pomiędzy tłumem znaydował się ieden człowiek, który naywiększe pociski przeciw Królowey miotał, i długim kiiem do iednego z iey okien rzucił i 3 szyby rozbił. Rozgniewane pospólstwo byłobygo na kawałki rozszarpało, gdyby urzędnicy nie byli go zaraz uwięzili. Lecz uznano go za człowieka pomięszanych zmysłów i nawet świadków przeciw niemu niesłuchano.

Lord Dacre wniósł wczoray do izby wyższey prośbę od Królowey, przy czem oświadczył, iż dopiero ią odebrał, ponieważ Lord Kanclerz wzbraniał się iey przyiąć. Ostatni tłumaczył się, iż niema przykładu, aby kiedy Kanclerz podobne wnosił prośby, ale każdy z członków ma do tego prawo. Prośba odczytana została, która iest następuiącey osnowy:

Prośba od Królowey Karoliny do zebranych w parlamencie duchownych i świeckich Lordów.

Dowiedziawszy się Królowa, iż w izbie Lordów przedsięwzięte bydź ma przeciw niey dochodzenie; udaie się zatem iako prosząca i współpoddanka do nich, ponieważ wedle statutów nie pozostaia iey inna droga. Teraz i zawsze oświadcza zupełną gotowość swoią odpowiedzenia na każde tyczące się iey honoru oskarżenie, i żąda nayściśleyszego dochodzenia iey postępowania; lecz protestuie się przeciw taynemu sądowi, i ieżeliby izba Lordów obstawała i przy tem wszelkim zasadom sprawiedliwości i prawom sprzeciwiaiącemu się postępowaniu, oświadcza, iż i tego się nie lęka, byle przed nadiechaniem świadków, których wzywa dla zbicia wszystkich przeciwko niey pocisków, nie było przedsięwziętem. Nie żąda z innych względów zwłoki, iak tylko, aby mogła się bronić, a iey obrona polega iedynie na świadkach, którzy dopiero za kilka tygodni do kraiu ziechać mogą, o czem nie omieszka zaraz uwiadomić izbę Lordów, i nie spodziewa się, aby tak krzyczącą niesprawiedliwość popełnić mogli, izby zechcieli ią potaiemnie sądzić. Tymczasem pragnie, aby iey obrońcy mogli bydź z zakraty wysłuchanemi.

Lord Dacre wniosł potem, aby doradcy Krolowey przywoianemi zostali, czemu nikt się nie sprzeciwiał. Weszli więc PP. Brougham, Denman, Williams i Vizard. Dway pierwsi mowili za prośbą Królowey i twierdzili, iż dwu miesię-

czna zwłoka nie powinna bydź za wielki wzgląd poczytana, zwłaszcza, że ley sprawiedliwiwość wymaga. Królowa sama pragnie roztrzygnienia iak nayprędzey swey sprawy, ponieważ niewinność iey pewnie uznaną zostanie. Wszyscy świadkowie za Królową są cudzoziemcy, którzy pod świętością przysięgi prawdę zeznaią; pomiędzy któremi znayduie się nawet Panna służąca, którą Królowa za wykradzenie iey ze szkatuły 400 Napoleondorów od służby oddaliła. — Na wniosek Lorda Liwerpool uchwalono, iż prośba Królowey dziś ieszcze pod rozwagę wziętą zostanie. — Lord Grey mowił przeciw kommissyi dochodzenia, którą nazwał Ministrowską, ponieważ w niey 4 Ministrów zasiada. Wcześnie domyślić się można iaki będzie ich rapport względem papierów w zielonym worku, a wszelako wystąpią ci Panowie znowu iako sędziowie.

W izbie niższey na wniosek Lorda Castlereagh rzecz o Królowey odłożona została do 7 Lipca. Przyszło tu także do żywych sporów. Lord Castlereagh naganiał mężom, którzy otaczaią Królową, iż doradzili iey odrzucić adress, który tak umiarkowanie był napisany, iak ieszcze do żadnego z członków Domu Brunświckiego nie był, i wzięli na siebie odpowiedzialność winy, że Królowa Jmć nie przychyliła się do życzeń izby i kraiu. — P. Brougham odpowiadaiąc powyższemu Lordowi, wyraził: iż Królowa iest pierwszą z Królewien Angielskich, a może i z chrześciiańskich, która w tak przykrem znayduie się położeniu. Żądaią od niey, aby własny honor poświęciła. Nie może tego uczynić, chociaż widzi, że izba za kilka dni może stanie się iey sędzią. — P. Wilberforce radził, aby izba niższa nie wdawała się w sprawę Królowey, ale zostawiła iey roztrzygnienie izbie wyższey. Parlament iest iednak tey sprawy przyczyną, ponieważ wymaga, aby członki rodziny Królewskiey poświęcały nayczulsze swoie skłonności i wchodziły w związki małżeńskie iedynie z powodów polityki.

Oczekiwania ludu są nadzwyczay wielkie, iak się ta nieprzyiemna sprawa ukończy. Zaprzeczyć nie można, iż Ministrowie znayduią się w nader niebezpiecznem położeniu, i że w walce z swoiemi przeciwnikami potrzebuią nadzwyczay wiele roztropności, aby nie popadli odpowiedzialności.

Wszystkie publiczne sprawy zawieszone są w parlamencie i iedna tylko zaymuie całą iego uwagę. Oppozycyyne pisma rozgłaszaią codziennie, iż ten lub ów Minister złożył swóy urząd; lecz to wszystko nie prawda. Jedna z Ministrowskich gazet, Morning-Post, umieściła wczoray co następuie: "Anglia nie powinna dla obcego i niegodnego przedmiotu przyprowadzoną bydź do nieszczęścia, to iest dla sprawy, która nie iest ściśle z narodowym naszym interessem połączona, ani tak dalece ważną, ażeby wzbudzać mogła domowe rozdwoienie, które truie naszą szczęśliwość i spokoyność. Ponieważ sama Królowa sprzeciwia się ugodzie, utrzymuiemy zatem, iż dobru powszechnemu ustąpić powinna; oboiętną iest zaś dla nas rzeczą, czy iako ofiara lub winna.,, — Lord Nugent żalił się wczoray w izbie wyższey na ten artykuł i mniemał, iż powinnością iest Jeneralnego Fiskusa pociągnąć autora do odpowiedzi. — Sądzą, iż w izbie wyższey tak daleko rzeczy doydą, iż wniesiony zostanie roz-

wod pomiędzy obiema wysokiemi Stronami; lecz to iest ieszcze domysłem.

Pisma tuteysze przywodzą, iż dwie ciotki Królowey zostały także oskarżone i przekonane o cudzołostwo. To iest małżonka Króla Fryderyka Wilhelma II za tayne związki z fryzerem rozwiedzioną i do Szczecina na mieszkanie wysłaną została. Daley Mathilda, Królowa Duńska i siostra Jerzego III za podobneż związki z Struense odesłaną była do Celle i tam życie zakończyła.

W sobotę była gabinetowa rada u Lorda Liwerpool, która od godziny 8 do 11 trwała. Onegday odbyła się podobnaż u P. Arbuthnot.

Lord Hood i Ławnik Wood obiadowali w niedzielę u Królowey; po obiedzie wyiechała, o godzinie 9 powróciła i ucieszyła zgromadzony przed swem domem lud pokazaniem się mu z ganku. — Jutro odwiedzi teatr Drury-Lane, gdzie żądana od niey sztuka będzie wystawiona.

Xiężna Jorku zachorowała znowu bardzo, a Xiąże Sussexu wsiadaiąc do powozu uśliznął się i wywinął nogę. J. Królewicowska M. upadł pod powóz; szczęściem, że konie nie ruszyły, bo większemu byłby popadł nieszczęściu.

Xiężna Sasko-Weimarska, małżonka Xięcia Karola Bernarda, a siostra Xiężny Klarencyi, przybyła tu z swoią córką.

Przybyły tu z pełnomocnictwem iako poseł, były Wiceprezydent Rpltey Kolumbiyskiey, P. Antoni Zea, rodem iest z Nowey Grenady i znany iako uczony. Pod Królem Karolem IV był dyrektorem botanicznego ogrodu w Madrycie i wydawał tamteyszą gazetę Dworską i dziennik Merkury. Gdy Francuzi ustąpili z Hiszpanii udał się do Anglii, a w r. 1814 do Jamaiki, gdzie na owczas znaydował się Bolivar. Poiechał z nim do południowey Ameryki i towarzyszył mu w wszystkich iego wyprawach.

Wicekról Peru ofiarował Lordowi Cochrane 3 mill. piastrów, ieżeli sprawy powstańców odstąpi; lecz on odpisał mu bardzo przykro i korrespondencyią z nim ogłosił, przez co uzyskał większy szacunek w Chili.

Z Nowegoiorku d. 1 Czerwca.

Kongres Ziednoczonych Stanów zakończył dnia 15 Maia swoie posiedzenia, upoważniwszy Rząd do zaciągnienia 3 mill. dolarów na potrzeby kraiu.

Buduią tu teraz naywiększy liniiowy okręt ze wszystkich Amerykańskich; będzie miał 3000 beczek obiętości; nosić ma 120 dział i nazwisko Nowyiork. Stósownie do uchwały Kongressu wszystkie nasze woienne okręty nosić maią na przyszłość nazwiska stanów, miast, rzek lub gór kraiowych.

Od 1 Lipca zagraniczne woienne okręty będą tylko mogły do niektórych naszych portów zawiiać.

Pułkownik Forbes udaie się na fregacie Konstytucyia iako ajent Ziednoczonych Stanów do Buenos-Ayres.

Kongress nakazał powszechny spis ludności.

Wyszły z naszego miasta okręt Elżbieta zawiozł do Siera Leona, na zachodni brzeg Afryki, pewną liczbę kolorowych ludzi, których osadnicze nasze towarzystwo tam wysłało dla założenia osady.

DODATEK
DO Nro 57.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 16 LIPCA 1820 ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa* —

REKTOR LICEUM KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU Igo

Uwiadomia Szanownych Rodziców, Opiekunów i interessowaną Publiczność, iż po odbytem poprzednio nabożeństwie, spowiedzi i Kommunii S. w obecności Nayważszych Władz Rządzącey, Edukacyyney i Członków Komitetu Akademickiego Dozor nad Szkołami maiącego w Amfiteatrze Nowedworskim zdawać będą sprawę z Nauk całorocznych w Liceum tuteyszem dawanych.

Rano od godziny 8 Oddziału Igo.

Dnia 24 Lipca 1820 Uczniowie Klassy I.
— 25 . . . . Kl. II.
— 27 . . . . Kl. III.
— 28 . . . . Kl. IV.
— 29 . . . . Kl. VI.

— 30 Msza S. *Te Deum* i Aspersya zakończy Szkoły.

Po południu od godziny 3ciey Oddziału IIgo

Dnia tego Uczniowie Klassy I.
. . . . Kl. II.
. . . . Kl. III.
Oddziału Igo . Kl. V.

Z Języka Greckiego i Rysunków z wystawieniem onych stopniami postępu Klass.

A. Bimonowski.

Towarzystwo Dobroczynności W. M. Krakowa nową miało przyiemność, gdy w dniu 11 b. m. JP. Cogen Artysta Reprezentacyy Pantomicznych i Gimnastyki, w składzie sześciu Osób, wystawił Balet na korzyść ubogich. Za tę ofiarę, do którey przyłożyła się także szanowna tuteyszego Teatru Kompania Drammatyczna przez granie Komedyi, składa Towarzystwo Dobroczynności czułe podziękowanie.

Wasserrab Prezyd.

Z Madrytu d. 18 Czerwca.

Wczorayasza Rządowa gazeta zawiera trzy ważne wyroki Królewskie. Pierwszy nakazuie zebranie pism lekarzów względem morowego powietrza, i wyznaczenie kommissyi do rozpoznania stanu

lazaretów i szpitalów w państwie. Drugim wyznaczona iest kommissyia do ułożenia proiektu względem nowego podziału stósownie do 11 artykułu całey Hiszpanii, dla wygodnieyszego administrowania prowincyy i zapewnienia szypkiego wykonania rozkazów i środków rządowych. Trzeci wyrok tycze się urządzenia miłosiernych zakładów i ulepszenia domów poprawy.

Byłemu Ministrowi spraw zagranicznych, Margr. Casa-Iruio, który w Lipcu r. z. na wygnanie skazany, a po zaprowadzeniu konstytucyi przywołany został, dał teraz Król publiczne świadectwo, iż przez czas swoiego Ministrowstwa sprawował się wiernie względem narodu i Króla, i zaszczycił go orderem Karola III.

Wyznaczona także została kommissyia do ulepszenia w całem królestwie publiczney edukacyi, a mianowicie szkół niższych.

Jak tylko do Katalonii i Walencyi doszła wiadomość, iż w niektórych gminach na Maiorce pokazała się zaraźliwa choroba, przedsięwzięte zaraz zostały środki, aby przybywaiące ztamtąd okręty odbywały na Minorce kwarantannę. Choroba ta wszczęła się z ubostwa i mizernego pożywienia mięszkańców, a rozszerzyła się z zaniedbania pierwszych chorych. Około 3 gmin, w których ta choroba panuie, rozciągniony iest kordon.

Wszyscy Ministrowie dopoki zostaią w służbie zasiadaią w radzie stanu.

Z klassy Grandów, chociaż pomiędzy niemi znayduie się wielu przyiaciół wolności, żaden nie został deputowanym do Stanów obrany. — Sądzą, iż Rząd będzie za sobą miał 136 głosów przeciw 34 w Stanach. Spodziewaią się także, iż Stany na wniesienie Króla wyrzekną zupełne przebaczenie tak dla byłych stronników Francuzów, iako też dla 69 byłych deputowanych, którzy żądali za powrotem Króla usunięcia konstytucyi.

Z Darmstadtu d. 29 Czerwca.

Układy pomiędzy deputowanemi do drugiey izby Stanów i Rządem wzięły szczęśliwy obrot. Protestuiący się deputowani przeciw dotychczasowey konstytucyi i żądaiący, aby wczasie stosownie do potrzeby kraiu była poprawioną, którzy byli się iuż roziechali, zostali nazad przywołanemi, i W. Xiążę otworzył onegday osobiście posiedzenia obu izb.

Z Włoch d. 29 Czerwca.

Pisma Włoskie zawieraią co następuie: " W Medyolanie znayduie się teraz 10cio letnia Jfigenia, w towarzystwie oyca swoiego, który iednak nie iest Agamemnonem. Nie trudni ona się ofiarami, ale iey tam pobyt iest prawdziwym tryumfem. Nadzwyczayna ta dziewczyna dała iuż w 4 akademiiach w sali Radegonda publiczności dowody nadzwyczayney swey pamięci. Oyciec kładzie odwiedzaiącym tabelę 10,000 pytań, tyczących się wszelkiego rodzaiu ludzkich wiadomości. Jfigenia odpowiada na każde pytanie równie szypko iak dokładnie. Powiada z naywiększą szypkością nazwiska wszystkich sławnych mężów zacząwszy od Adama aż do naszych czasów; pamięta wszystkie lata dzieiów, mowi o literaturze, polityce &c. Greków i Rzymian z naywiększą łatwością. Twarz iey ma bydź podobną do niegdy Raphaela. Medyolanczykowie uczęszczaią na te akade-

mile w znaczney liczbie, i w wszystkich kompaniiach Ifigeniia nazywana iest cudem natury i pamięci.

Ali Basza Janiny mieć teraz będzie około lat 60. Jest on synem bardzo mało znaczącego Baszy, ale umiał zwolna podbić pod siebie wszystkich sąsiadów i stać się strasznym dla Porty. Jest on Arnautem, ale utrzymuie zawsze około siebie utalentowanych Europeyczyków. Polityczne płody czytuie z naywiększą uwagą. Celnieysze gazety Włoskie, Francuzkie, Angielskie i Niemieckie tłumaczą zawsze dla niego Greccy iego sekretarze. Baszowstwo iego zamyka w sobie dawny Epir, Akarnaniią, Phocis i Tessaloniią, tudzież niektóre powiaty Etolii, Macedonii i łańcuch gór Pindus. Woyska wystawić może do 30,000 ludzi, a dochody iego podaią do 4 mill. Zr. Janina iest stolicą iego, mocnemi warowniami opatrzoną, i liczy do 40,000 mieszkańców, pomiędzy któremi bardzo wiele znayduie się Greków. Uchodzi to miasto za naybardziey rzemieslnicze w całey Grecyi i iest oraz środkowym punktem całego wewnętrznego i zewnętrznego handlu. Greckie tamteysze wielkie kupieckie domy korresponduią z całą Europą i utrzymuią swoich kommissantów w Wiedniu, Wenecyi, Stambule, i t. d. i znaczny prowadzą handel.

Od brzegów Menu d. 4 Lipca.

Dnia 22 Czerwca Poseł Austryiacki mówił w Seymie związkowem o konieczności ustanowienia stósunków handlowych pomiędzy poiedyńczemi członkami związku, i wniosł, aby Posłowie postarali się o iak nayprędsze w tey mierze od swoich Dworów instrukcyie, co iednomyślnie uchwalonem zostało.

Stany Badeńskie zozpoczęły na nowo swoie posiedzenia d. 26 Czerwca.

Król Wirtembergski udał się z małżonką swoią przez Freyburg do Włoch.

Na przystoyne urządzenie służby Bożey w Katolickim kościele w Bernie wyznaczył Rząd kantonu Berneńskiego 8000 Franków.

DONIESIENIA

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych, upoważniony Uchwałą Senatu Rządzącego z dnia 9 z. m. Nr. 1890 do powszechney podaie wiadomości, iż w dniu 24 b. m. o godzinie 10 z rana odbywać się będzie publiczna Licytacyia sprzedaży Dziesięcin z zbiorów tegorocznych Skarbowi tuteyszemu należących się, iakiemi są:

1. Od Gromady Radwanowic, którey cena fiskalna Złp. 559.
2. Od Gromady Pisar, którey cena fiskalna Złp. . . 325. gr. 15.

Każdy licytować chcący przed rozpoczęciem Aktu licytacyi vadium 10tey części Ceny fiskalney wyrównywaiące wgotowych pieniądzach złożyć iest obowiązany.

Życzący sobie nabycia zechcą się w mieyscu i terminie oznaczonym znaydować, a oraz wcześnie wiedzieć, że ieżeli Plus-licytant okaże się nie Kontrybuentem Dziesięciny, winien będzie zaraz a naydaley w 24 godzinach po ukończoney Licytacyi całą summę stąd przypadaiącą po potrąceniu Vadii do Kassy Główney złożyć, inaczey do prawa wytyczy niebyłby przypuszczonym. Jeżeli zas Włościanie będą Plus-licytantami, tedy tym termina dwa do uiszczenia się dozwolone bydź mogą.

pierwszy zaraz po licytacyi, na którym połowę, drugi zaś dzień 1 Grudnia 1820 roku, w którym resztę kwoty, złożyć obowiązanemi będą.

W Krakowie dnia 6 Lipca 1820 roku.

Sobolewski.
Gadomski, S. W.

Prokurator przy Trybunale pierwszey Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu, w skutek Art: 171 Kod: Hand: Księgi III Prośbę PP. Krzysztofa Hennig i Filipa Chrastyańskiego Kupców Miasta Krakowa upadłych w handlu, o przywrócenie do czci i możności prowadzenia handlu (Rehabilitacyią) do Sądu Appellacyinego wniesioną. — Prokuratorowi stósownie do Art: 170 zakommunikowaną, podaie niniey szym do wiadomości publiczney z tym oświadczeniem: iż każdy Wierzyciel któryby w swoiey pretensyi bądź w kapitale lub w procentach i kosztach całkowicie zaspokoionym nie był, tudzież wszelka inna osoba, którejby na tym zależało w przeciągu dwóchmiesięcznego czasu od ninieyszey daty, sprzeciwieństwo przeciwko takowemu przywróceniu do czci i możności (Rehabilitacyi) zanosić mogą a to prostym do kancellaryi na piśmie podaniem, w spartym gdyby tego była potrzeba należnemi pismiennemi dowodami. — W Krakowie dnia 18 Lipca 1820 roku,

(L. S.) *Leon Chwalibogowski.*

Kopiia Prośby do Sądu Appellacyinego podaney. — Nieszczęsnym Losu zdarzeniem podpisani w handlu przez siebie prowadzonym przyśli do Stanu upadłości. W moc polecenia Trybunału I Instancyi W. M. Krakowa zdziałanym został przez Kuratorów mianowanych, Billans handlu upadłego tak *A.* Wyszczególnieni w nim Wierzyciele upadłości, przyjęli proponowany im W. Jana Wentzla akord, Trybunał I Instancyi załatwiaiąc w tym względzie uczynione sobie przez Kommissarzy upadłości przedstawienie, zatwierdził rzeczony akord, upadłość za nieexystuiącą orzekł, i podpisanych końcem uzyskania Rehabilitacyi do przepisów Kod: Handl: a mianowicie Tyt: V Księgi III odesłał *B.* Podpisani przeto stósownie do Art: 169 Księgi III Kod: Handl: składaią Wysokiemu Sądowi w kopii wierzytelney Kwity wszystkich swoich wierzycieli, iż według uczynionego akordu w zupełności zaspokoieni są, i żadney więcey do podpisanych z powodu upadłości nie maią pretensyi. *C.* Składaią nakoniec zaświadczenie Pisarza Trybunału I Instancyi, iako żaden wierzyciel ani w kapitale ani procentach ani kosztach dotąd więcey niezgłosił się ani żadnego przeciwieństwa przeciw odwołaniu upadłości niezaniosł iak *D.* i upraszaią pokornie Wysokiego Sądu o stósowne w moc Prawa postąpienie, końcem wydania preszącym Wyroku, przywrócenia do czci i możności prowadzenia handlu. — Z nayglębszem uszanowaniem *Christophe Hennig. Filip Chrastyański.*

W Krakowie dnia 30 Maia 1820 roku.

Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu, Podaie do publiczney wiadomości, iż gdy ogłoszona w dniu 27 Kwietnia r. b. i w Dzienniku Rządowym N. 19 i następnych umieszczona licytacyia Kamienicy pod L. 277 i 78 przy ulicy Gołębiey w Gminie 2 W. M. Krakowa, do Sukcessorów Dominika i Rozalii Krokiewiczów należących za summę 1,494 czyli raczey podług następney opinii w sztuce biegłych za summę 1,294 Złp. 24 gr. oszacowaney dla braku licytantów spełzła: przeto Trybunał w myśl artykułu 8 prawa Seymowego, z dnia 15 Grudnia 1818 r. względem Domów spustoszałych zapadłego postępuiąc, termin do powtorney licytacyi pomienioney Kamienicy na dzień 31 Lipca r. b. naznacza, a to pod warunkami już ogłoszonemi. Chcący licytować mogą do takowey licytacyi bez pośrednictwa Patronów zgłosić się.

W Krakowie d. 14 Czerwca 1820.

Makolski.
Skarzyński, Sekr.